

g. Tomaž Gantar – minister

Ministrstvo za zdravje

Štefanova ulica 5

1000 Ljubljana

Ljubljana, 29. 9. 2020

ZADEVA: Poziv za enakopravno obravnavo, socialni dialog in ohranitev javnega zdravstva

Spoštovani g. minister, Tomaž Gantar,

podpisani sindikati, člani KSS Pergam Vam pišemo v imenu **vseh** zaposlenih v zdravstvenih in socialno varstvenih zavodih v Republiki Sloveniji, ki vsakodnevno skrbijo, da v našem zdravstvenem sistemu, kljub velikim izzivom, ne pride do kolapsa. Navkljub selektivni obravnavi socialnih partnerjev ministrstva, ki si je po poročanju medijev za sogovornika o problematiki zdravstva in plačnega sistema v tej dejavnosti izbral zgolj en poklicni sindikat, ki je po naših izkušnjah doslej skrbel izključno in za ozke interese te poklicne skupine, si vsi ostali (zaenkrat) prizadevamo reševati težave na ravni dialoga. Zato Vas uvodoma pozivamo h vodenju enakopravnega in konstruktivnega socialnega dialoga z vsemi socialnimi partnerji na področju, ki ga kot minister pokrivate.

Trenutna epidemiološka situacija kaže na to, da kljub ukrepom, ki jih je sprejela Vlada RS, število okuženih s Covid-19 vztrajno narašča. Napori, ki jih pri tem vlagajo zaposleni v dejavnosti zdravstva in socialnega varstva, da zaščitijo prebivalce naše države, so marsikje nadčloveški. Neizmerna pripadnost za dobrobit vseh nas, pripadnost njihovem poklicu oz. bolje rečeno poslanstvu, pa ima na žalost svoje meje! Navedeni zaposleni trenutno opravljajo dela in naloge na najbolj izpostavljenih področjih, kjer jemljejo brise, skrbijo za okužene, delajo v enotah intenzivne terapije, na urgenci, laboratorijih, lekarnah in ne glede na situacijo sprejmejo vse in vsakogar, za to vsakodnevno tvegajo zdravje sebe in svojih najbližjih, na koncu pa za vse to niso niti ustrezno nagrajeni. Neizpodbitno dejstvo je, da je vse več okuženih zaposlenih zdravstvenih delavcev in sodelavcev, ki so se okužili na delovnem mestu, kar potrjuje naše navedbe.

Pričakujemo in zahtevamo, da se nemudoma ustrezno uredi pravna podlaga za nagrajevanje zaposlenih v zdravstvu, ki prihajajo v stik tudi z okuženimi pacienti in da se določi tako višina kot način izplačevanja dodatka oz. razglasi epidemija za območje javnih zdravstvenih in socialno varstvenih zavodov (trdimo, da pogoji za to obstajajo že danes). To ste tudi nakazali, ko ste te ustanove z Odredbo razglasili za ogrožena področja. S tem ste sicer naredili prvi korak, vendar ne tudi končnega, ko bi dejansko prišlo do izpolnitve pogojev, na podlagi katerih bi delavcem v teh zavodih, ki so izpostavljeni okužbi, priznali tudi plačilo za delo v rizičnih razmerah. Poudarjamo, da ne pristajamo na možnost izplačila nižjega dodatka, kot je predviden po Kolektivni pogodbi za javni sektor, t. j. 65%!

Prav tako se je potrebno obregnuti ob Vaše nedavne izjave na nacionalni televiziji, kjer ste tako očetovsko branili zgolj eno poklicno skupino, češ, da se neupravičeno vsi spravljamo na njih, tako javni uslužbenci, kot »navadni državljani«. O vaši izjavi želimo z Vami polemizirati, v tem odstavku pa bomo, za lažje razumevanje Vas in javnosti (kateri je ta dopis poslan v vednost preko medijev), poskusili kar se da enostavno osvetliti situacijo. Predstavniki omenjene poklicne skupine (zdravniki) spadajo med poklice, ki bi morali predstavljati najvišji etični in moralni standard v Republiki Sloveniji in širše. **Tega po nedavno videnem za marsikaterega ni več moč trditi, čeprav seveda obstajajo tudi številni resnično predani in srčni zdravniki, ki svoje poslanstvo opravljajo na najvišjem možnem nivoju!** Enostavno ni mogoče problematike javnega zdravstva in s tem koncesionarjev, ter zdravnikov zasebnikov zreducirati na razlago, da je edina možna rešitev, vključevanje zasebnikov v izvajanje javno financiranega programa za skrajševanje čakalnih vrst, kot ste to nakazali v PKP 5! Ni dopustno razlagati, kako visokošolski učitelji in redni profesorji poleg službe v javnem sektorju opravljajo zasebno dejavnost svetovanja, predavanja itn., ter nato na podlagi tega vleči vzporednice in trditi, da so zdravniki v enakem položaju. Zagotovo niso v enakem položaju, saj v javnem sektorju praktično ni situacije kjer bi javni uslužbenec popoldne **dobesedno konkuriral** lastnemu zavodu. Profesorji ne ustanovijo svoje lastne fakultete in povedo študentom: »pridite popoldan h meni na moj faks«. V zdravstvu se ravno to dogaja, zdravniki, ki opravljajo delo v javnem sektorju imajo popoldansko delo, bodisi pri zasebnikih bodisi pri koncesionarjih, ter opravljajo konkurenčno dejavnost, le ti bi po predlogu PKP5 lahko črpali javna sredstva, ki bi morala biti namenjena za zagotavljanje pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja in opravljanje storitev v javni mreži zdravstvenih storitev. Ni mogoče razlagati, da bodo zasebniki skrajšali čakalne vrste, če jim zgolj omogočimo dostop do javnih sredstev, zlasti če pogoji za opravljanje teh storitev niso enaki za izvajalce v javni mreži in zasebnike in če se hkrati ne prepreči izvajanje teh zdravstvenih storitev pri zasebnih izvajalcih z delavci, ki so primarno zaposleni v javnem sektorju. Poudarjamo: **»Ne z javnim denarjem in ne preko privatizacije zdravstva!«** Razložite nam, kje se bo zdravil pacient, kateremu se bo poslabšalo stanje po operaciji oz. oskrbi pri zasebniku. Verjetno v javnem sektorju, v javnem zdravstvenem zavodu, pa naj si bo to ko bo prišel po krvni izvid v laboratorij, zdravilo v lekarno ali MR v UCKL. Kje bo opravljal morebitne dodatne preiskave, v kolikor bodo potrebne? Po našem mnenju pod pretvezo skrajševanja čakalnih vrst, glede katerih je stanje ne transparentno in nejasno, delate prvi korak k siromašenju javnega zdravstvenega sistema in privatizaciji zdravstva. **Tega ne bomo dopustili!**

Pozivamo Vas, da zagotovite pogoje, kjer bodo tako zdravniki, nosilci dejavnosti, kot tudi vsi ostali javni uslužbenci v zdravstvu, primerno plačani znotraj javnih zavodov, ter da okrepite javni zdravstveni sistem, da bo zmožen sam v celoti pokrivati potrebe prebivalstva in s tem preprečiti podaljševanje čakalnih vrst. Ne pozabite, da je še Vaša predhodnica Milojka Kolar Celarc obljubila, da bodo sleherni zaposleni, ki sodelujejo v dodatnih programih za skrajševanje čakalnih vrst za delo nagrajeni. Zgodilo se je ravno nasprotno, bili so nagrajeni bolj ali manj zgolj v eni poklicni skupini, vsem drugim je pa bilo predstavljeno na način, da to opravljajo v rednem delovnem času in naj se enostavno sprijaznijo, saj dodatnega plačila ne bo.

Polagamo Vam na dušo, da v kolikor naših opozoril in pričakovanj ne boste vzeli resno in dosegli širšega konsenza glede načrtovanih ukrepov, epidemija Covid-19 morda ne bo Vaša največja skrb v prihajajoči jeseni in zimi. Nemir in nezadovoljstvo med zaposlenimi v zdravstvu, ki so marsikje izčrpani in zaskrbljeni zaradi obstoječega stanja je veliko in zgolj predstavljajte si kaj bi se zgodilo, da se celo za ceno svojih služb in delovnih mest, zgodi spontana stavka v dejavnosti zdravstva in socialnega varstva. Kolaps sistema bi bil popoln, saj brez vseh lekarniških delavcev, laboratorijskih delavcev, administrativnih delavcev v zdravstvu, »sevalcev«, strežnic, kuharjev, medicinskih sester, tehnično vzdrževalnega osebja in vseh ostalih zaposlenih v zdravstvu, ki jih nismo našli, tudi dejavnosti zdravstva in socialnega varstva kot takega v Republiki Sloveniji NI! Tudi če nam kot minister s ponovno odredbo prepoveste izvajanje stavke (kar bi bilo glede na to, da ni razglašene epidemije in izrednega stanja celo protiustavno), nekateri zaposleni že razmišljajo o **kolektivni odpovedi pogodb o zaposlitvi**. Potem pa rešujte »sistem« z zasebniki, kot veste in znate, seveda; če ga lahko!

Trdno smo prepričani, da v kolikor je volja na strani resornega ministrstva, da se iščejo in najdejo skupne in za večino sprejemljive rešitve, se bodo te rešitve tudi našle, v kolikor te volje ni, pa bo nastal problem, ki bo presegal okvirje plačila navedenega dodatka in vodenja socialnega dialoga!

S spoštovanjem,

Sindikat Kliničnega centra Ljubljana in Sindikatov v zdravstvu Slovenije Pergam

Predsednik Vladimir Lazić l. r.

SIFARM – Sindikat farmacevtov Slovenije

Predsednik Damir Domjan l. r.

SILMES - Sindikat laboratorijske medicine

Predsednica Mojca Završnik l. r.

Sindikat sevalcev Slovenije - PERGAM

Predsednik Robert Kokovnik l. r.

FLORENCE – sindikat medicinskih sester PERGAM

Predsednik Miha Benet l. r.